

RIKSDAGENS SVAR 149/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (RP 132/2012 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 19/2012 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter i järnvägssystemet (1664/2009) 6 § 1 mom. 5 punkten, 29 § 4 mom. samt 52 och 53 §,

ändras 2—4 §, 9 § 1 mom., 12 § 4 mom., rubriken för 13 § och 13 § 4 mom., 16 § 1 mom., 21 och 23 §, 24 § 1 mom., 25 och 27 §, 28 § 2 mom., 29 § 3 mom., 30 § 1 mom., 31 §, 32 § 1 och 2 mom., 38, 39 och 41 §, rubriken för 42 § och 42 § 1 mom. 1 punkten, 44 §, rubriken för 46 § och 46 § 1 mom., 47 § 2 mom., 48 § 4 mom. och 49—51 §, samt

fogas till 6 § ett nytt 5 mom., till 9 § ett nytt 8 mom., till lagen en ny 9 a §, till 12 § ett nytt 6 mom., varvid det nuvarande 6 mom. blir 7 mom., till lagen nya 12 a, 12 b, 21 a och 25 a §, till 34 § ett nytt 3 mom., till 42 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., till lagen nya 47 a och 47 b § och till 48 § ett nytt 6 mom. som följer:

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på dem som har eller söker sig till säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på ett bannät samt på dem som installerar eller underhåller säkerhetsanordningar eller arbetar som säkerhetsmän på bannätet.

Lagen tillämpas inte på

1) spåranläggningar som inte har någon trafikförbindelse med eller inte har trafik till eller från ett bannät som avses i denna lag,

2) privatägda bannät som trafikeras enbart av bannätets ägare för egen godstransport,

3) banavsnitt som är stängda för annan järnvägstrafik i syfte att underhålla, modernisera eller förnya järnvägssystemet,

4) metro- och spårvagnstrafik och inte heller på andra system för lätt spårtrafik,

5) sådana anställda vid järnvägsföretag från Ryssland som utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på finska statens gränsområden och gränsstationer i järnvägssamtrafiken mellan Finland och Ryssland.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *järnvägssystem* ett bannät och rullande materiel på bannätet samt verksamheten och förvaltningen i det system som de bildar,

2) *bannät* statens bannät som förvaltas av Trafikverket och sådana privata spåranläggningar som avses i 4 punkten som hör till lagens tillämpningsområde,

3) *bannätsförvaltare* Trafikverket och förvalterna av de privata spåranläggningar som omfattas av denna lag,

4) *privat spåranläggning* en spåranläggning som inte är statsägd och inte förvaltas av Trafikverket som har trafik till eller från statens bannät eller till eller från en annan privat spåranläggning,

5) *bedrivande av järnvägstrafik* trafik som bedrivs av järnvägsföretag, trafik i anslutning till banunderhåll, museitrafikoperatörers trafik, trafik som bedrivs av företag eller sammanslutningar som vid sidan av sin huvudsakliga verksamhet bedriver trafik och bannätsförvaltares trafik på bannätet,

6) *företag som sköter banunderhåll* ett företag som utför bygg- och underhållsarbeten på bannätet och bedriver trafik på bannätet i anslutning därtill,

7) *säkerhetsrelaterad arbetsuppgift* en arbetsuppgift som utförs i järnvägssystemet och som direkt påverkar trafiksäkerheten där,

8) *säkerhetsman* en person som varnar dem som arbetar på en järnvägsbana för ankommande rullande materiel,

9) *järnvägsföretag* ett offentligt eller privaträttsligt bolag eller någon annan sammanslutning som med stöd av en koncession som beviljats inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet såsom sin huvudsakliga verksamhet bedriver person- eller godstrafik på järnväg och som har skyldighet att tillhandahålla dragkraft samt företag som enbart tillhandahåller dragkraft,

10) *museitrafik* sådan till sin omfattning obetydlig trafik med museimateriel som en sammanslutning bedriver på bannätet utan vinstsyfte,

11) *verksamhetsutövare* järnvägsföretag, bannätsförvaltare, företag eller sammanslutningar som bedriver museitrafik, företag som sköter banunderhåll och företag eller sammanslutningar som vid sidan av sin huvudsakliga verksamhet bedriver trafik,

12) *rullande materiel* lok som används i person- eller godstrafik och växlingstrafik samt motortåg avsedda för persontrafik och rälsgående underhållsfordon,

13) *förare av rullande materiel* lokförare och andra sådana förare av rullande materiel som har förmåga och tillstånd som avses i denna lag att självständigt och på ett ansvarsfullt och säkert sätt framföra rullande materiel i järnvägstrafiken,

14) *lokförardirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/59/EG om behörighetsprovning av lokförare som framför lok och tåg på järnvägssystemet i gemenskapen.

4 §

Verksamhetsutövarens ansvar

I sin verksamhet svarar verksamhetsutövaren för att de som är anställda eller deltar i verksamheten och

1) sköter säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter uppfyller de behörighetsvillkor som avses i denna lag, och

2) är säkerhetsmän eller installerar och underhåller säkerhetsanordningar uppfyller de medicinska krav som föreskrivs i denna lag.

6 §

Behörighetsvillkor

— — — — —
 I järnvägssamtrafiken mellan Finland och Sverige är behörighet som förvärvats i Sverige när det gäller dem som på finska statens gränsområden och gränsstationer utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter och som är anställda av en järnvägsoperatör från Sverige giltig som sådan i Finland.

9 §

Förarbevisets giltighet

Ett förarbevis gäller i tio år från det att beviset utfärdades, dock högst tills innehavaren av förarbeviset fyller 68 år, om innehavaren av beviset deltar i repetitionsutbildning och utför arbetshelheter som avses i 5 § enligt sin uppgiftspecifika behörighet i sammanlagt minst 100 timmar varje kalenderår.

— — — — —
 Trafiksäkerhetsverket kan meddela föreskrifter om innehållet i och längden på repetitionsutbildningen.

9 a §

Förnyad giltighet för förarbevis

Den som har fått utbildning för framförande av rullande materiel men som på grund av bestämmelserna i 9 § inte har ett giltigt förarbevis ska utöver repetitionsutbildning avlägga och bli godkänd i ett praktiskt prov för att få förnya sin behörighet som förare av rullande materiel.

12 §

Kompletterande intyg

— — — — —
 Det kompletterande intyget ägs av den verksamhetsutövare som utfärdat det. Intyget gäller tills vidare tills innehavaren av det fyller 68 år, om hans eller hennes anställningsförhållande

inte har upphört och om han eller hon upprätthåller sin kompetens på det sätt som avses i 12 a §. Verksamhetsutövaren ska ge föraren en bestyrkt kopia av intyget.

— — — — —
 I verksamhetsutövarens beslut om att en ansökan om ett kompletterande intyg har avslagits eller om att ett kompletterande intyg har återkallats får begäras omprövning hos Trafiksäkerhetsverket på det sätt som föreskrivs i 7 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

12 a §

Det kompletterande intygets giltighet

En verksamhetsutövare ska använda den utbildningsmetod som beskrivs i säkerhetsstyrningssystemet för att säkerställa att förare av rullande materiel upprätthåller sin kompetens. Dessutom ska verksamhetsutövaren för förare med ett kompletterande intyg ordna prov enligt 12 § 3 mom. i syfte att hålla i kraft det kompletterande intyget eller hänvisa föraren till provtillfällen arrangerade av en annan i 2 mom. i denna paragraf avsedd aktör som ordnar prov.

Prov får ordnas förutom av verksamhetsutövaren av läroanstalter som avses i 23 § eller den som är godkänd för uppgiften av Trafiksäkerhetsverket och insatt i trafiksäkerheten i järnvägssystemet. Verksamhetsutövaren får samarbeta med en läroanstalt som avses i 23 § för att inrätta en utbildningsmetod enligt 1 mom. i denna paragraf.

För att det kompletterande intyget ska fortsätta att gälla ska föraren avlägga och bli godkänd i ett prov enligt 12 § 3 mom. enligt följande:

1) minst vart tredje år avlägga ett prov som gäller kunskaperna om framförande av sådan rullande materiel som anges i det kompletterande intyget och som ingår i förarens befattningsbeskrivning,

2) minst vart tredje år avlägga ett prov som gäller kunskaperna om det bannät som anges i det kompletterande intyget och som ingår i förarens befattningsbeskrivning och alltid när föra-

ren har varit frånvarande från de uppgifter som avses i det kompletterande intyget i minst ett år,

3) minst vart tredje år avlägga ett prov som gäller kunskaperna om verksamhetsutövarens säkerhetsstyrningssystem till den del detta ingår i förarens befattningsbeskrivning.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om den utbildningsmetod som avses i 1 mom. och om de prov som avses i 3 mom.

12 b §

Förnyad giltighet för kompletterande intyg

Den som har ett förarbevis för framförande av rullande materiel men som på grund av bestämmelserna i 12 a § 3 mom. inte har ett giltigt kompletterande intyg ska avlägga och bli godkänd i de prov som avses i 12 a § för att få återgå till sina uppgifter som förare av rullande materiel.

13 §

Återkallande av kompletterande intyg och förbud mot framförande av rullande materiel

Om en förare av rullande materiel utgör ett allvarligt hot mot säkerheten i järnvägssystemet, får Trafiksäkerhetsverket förbjuda föraren att arbeta på bannätet.

16 §

Behörighetsbevisets giltighet

Ett behörighetsbevis gäller tills vidare tills innehavaren av beviset fyller 68 år, om innehavaren av beviset deltar i repetitionsutbildning och utför arbetsuppgifter som avses i 5 § enligt sin uppgiftsspecifika behörighet i sammanlagt minst 100 timmar varje kalenderår.

21 §

Psykisk lämplighet

Säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter får utföras endast av en person som har den psykiska kapacitet och lämplighet som krävs för att han eller hon ska kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt. Personen ska till sina psykiska egenskaper, uppförande och personlighet vara lämplig för de säkerhetsrelaterade arbetsuppgifterna. En person som har konstaterade yrkespsykologiska brister, särskilt vad gäller funktionell förmåga eller andra psykiska egenskaper, som kan påverka förmågan att utföra arbetsuppgifterna på ett säkert sätt får inte utföra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Verksamhetsutövaren ska se till att en psykolog som avses i 32 § 1 mom. gör en psykologisk personbedömning av den som ska börja utföra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter för att säkerställa att denne har tillräcklig psykisk kapacitet och är lämplig att utföra arbetet. En bedömning görs dock inte i fråga om den som ansvarar för trafiksäkerheten vid banarbete.

En psykologisk personbedömning ska också alltid göras när det på grundval av en bedömning som gjorts av en sådan yrkesutbildad person inom företagshälsovården som avses i 31 § 1 mom. finns anledning att misstänka att trafiksäkerheten äventyras på grund av att någon som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter inte längre har psykisk kapacitet att sköta sitt arbete.

Psykologen ska utifrån den psykologiska personbedömningen ge ett skriftligt utlåtande om personens psykiska lämplighet för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

Trafiksäkerhetsverket meddelar närmare föreskrifter om de psykiska egenskaper och den lämplighet som krävs av en person som utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter och om utförande av psykologiska personbedömningar. Dessutom meddelar verket föreskrifter om förnyandet av en personbedömning vid behov.

21 a §

Introduktion av psykologen

Verksamhetsutövaren ska se till att psykologen får introduktion i de säkerhetsrelaterade arbetsuppgifterna, arbetsmiljön och trafiksäkerhetsriskerna.

23 §

Läroanstalter

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år läroanstalter som anordnar utbildning som avses i 25 § 1 mom. Ett godkännande förutsätter att läroanstaltens personal har sådan god yrkeskunskap om järnvägssystemet som behövs för utbildningsuppdraget. En läroanstalt kan godkännas för anordnande av utbildning enligt ett eller flera utbildningsprogram. Om läroanstalten utgör en del av verksamhetsutövarens organisation, svarar verksamhetsutövaren för att läroanstalten uppfyller de krav som föreskrivs i lag.

Om omfattningen av den utbildning som läroanstalten ger ändras väsentligt, ska läroanstalten begära ett nytt godkännande av Trafiksäkerhetsverket. Trafiksäkerhetsverket kan se över godkännandet, om behörighetsvillkoren för dem som sköter säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter eller de föreskrivna kraven på en läroanstalt för att den ska kunna godkännas ändras väsentligt.

Läroanstalten ska ge alla som har eller söker sig till säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter utbildning enligt utbildningsprogrammen på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Om läroanstalten utgör en del av verksamhetsutövarens organisation ska det säkerställas att utbildningen är tillgänglig på lika villkor för alla, oberoende av om det är verksamhetsutövarens egen personal som utbildas eller om det är andra personer som behöver utbildning. Läroanstalten ska se till att den har sådan undervisningspersonal och övriga verksamhetsförutsättningar som behövs för att ordna utbildningen.

Bestämmelser om en förteckning över godkända läroanstalter får utfärdas genom förord-

ning av statsrådet. Närmare bestämmelser om de krav som ska ställas på läroanstalterna utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Undervisningspersonal och undervisningsmaterial

Utöver vad som föreskrivs i 23 § 1 mom. är en förutsättning för godkännande av en läroanstalt att den har tillräckligt stor undervisningspersonal med avseende på verksamhetens omfattning samt lämpligt undervisningsmaterial och lämpliga lokaler samt en person som ansvarar för undervisningen och som svarar för, styr, övervakar och utvecklar utbildningen och även i övrigt i praktiken sköter dessa uppgifter.

25 §

Utbildningsprogram och ordnande av utbildning

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan av läroanstalten de uppgiftsspecifika utbildningsprogrammen för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter. Ett utbildningsprogram ska omfatta åtminstone undervisning som ger grundkunskaper i järnvägssystemet och undervisning om tillämpliga bestämmelser och föreskrifter samt handledning i arbetsuppgifter som ingår i utbildningsprogrammet. Läroanstalten svarar för att utbildningen ges i enlighet med utbildningsprogrammet och att den är ändamålsenlig.

Om läroanstalten vid ordnande av förarutbildning inte har behövliga förutsättningar att ge handledning i framförande av rullande materiel, kan handledningen också ges av en järnvägsoperatör. Läroanstalten svarar dock för innehållet i handledningen och för att den ordnas i enlighet med utbildningsprogrammet.

Om Trafiksäkerhetsverket upptäcker brister i ett utbildningsprogram som det godkänt, ska det ge läroanstalten möjlighet att avhjälpa bristerna inom skälig tid. Tidsfristen får inte vara kortare än två månader. Om bristen är väsentlig och om den inte har avhjälpas inom utsatt tid, kan verket

återkalla godkännandet av utbildningsprogrammet.

Trafiksäkerhetsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i utbildningsprogrammen och utbildningsmetoderna.

25 a §

Åläggande av järnvägsföretag att tillhandahålla handledning

Trafiksäkerhetsverket kan ålägga ett järnvägsföretag att tillhandahålla handledning i framförande av rullande materiel för bolag eller andra sammanslutningar som har för avsikt att inleda järnvägstrafik, om det inte finns andra genomförbara alternativ för handledningen. Skyldighet att tillhandahålla handledning kan påföras, om järnvägsföretaget bedriver trafik som motsvarar den trafik som ett bolag eller någon annan sammanslutning som begär handledning ämnar bedriva.

När Trafiksäkerhetsverket ålägger ett järnvägsföretag att tillhandahålla handledning ska verket beakta att järnvägsföretaget har tillräckliga förutsättningar för uppgiften och att handledningen inte oskäligt begränsar järnvägsföretagets egen handledning.

Det järnvägsföretag som tillhandahåller handledning beslutar om de praktiska arrangemangen för handledningen i samråd med läroanstalten. Järnvägsföretaget ska få skäligen ersättning för handledningen med beaktande av de kostnader som den orsakar och en skäligen avkastning. För ersättningen svarar det bolag eller den sammanslutning som begär handledning. Ersättningen ska vara rättvis för alla bolag och andra sammanslutningar som avses i detta moment och som får handledning. Det järnvägsföretag som tillhandahåller handledning kan kräva att ett bolag eller en sammanslutning som begär handledning betalar ett förskott för handledningen eller ställer en säkerhet för betalningen av avgiften.

27 §

Godkännande av examinator för prov för förare av rullande materiel

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan examinatore för prov som berättigar till förarbevis och kompletterande intyg för förare av rullande materiel. En förutsättning för godkännande är att den sökande är insatt speciellt i de ämnen som ingår i provet och har tillräcklig praktisk erfarenhet av dem.

Examinatorerna godkänns för högst fem år i sänder. Examinatorn ska genomföra de prov som berättigar till förarbevis och kompletterande intyg och som hänför sig till utbildningen av förare av rullande materiel på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt. Examinatorn ska i samband med godkännandet ge en försäkran om detta.

Bestämmelser om de krav som ställs på en examinator i fråga om kunskaper, färdigheter, branschkunskaper och upprätthållande av kompetens samt om en förteckning över examinatore och om giltighetstiden för rätten att vara examinator får utfärdas genom förordning av statsrådet.

28 §

Godkännande av repetitionsutbildare

Bestämmelser om de krav som ställs på en repetitionsutbildare i fråga om kunskaper, färdigheter, branschkunskaper och upprätthållande av kompetens får utfärdas genom förordning av statsrådet.

29 §

Återkallande av godkännande

Trafiksäkerhetsverket kan tills vidare eller för viss tid återkalla godkännandet av en examinator som avses i 27 § 1 mom., om examinatorn inte längre uppfyller förutsättningarna för godkännande eller allvarligt överträder de villkor

som förelagts honom eller henne eller föreskrivna skyldigheter och trots uppmaning inte har korrigerat sitt förfarande. Innan godkännandet återkallas ska Trafiksäkerhetsverket höra examinatorn.

30 §

Sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år sakkunnigläkare för att bedöma hälsotillståndet och trafikbehörigheten hos personer med arbetsuppgifter enligt 19 § 1 mom. En här avsedd läkare ska

- 1) vara en legitimerad yrkesutbildad person enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994),
- 2) vara insatt i trafikmedicin,
- 3) ha god kännedom om de medicinska kraven på dem som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på järnvägarna,
- 4) ha praktisk erfarenhet av arbetsplatsutredningar inom området, och
- 5) ha intyg över regelbundet deltagande i kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar.

31 §

Yrkesutbildade personer inom företagshälsovården verksamma inom järnvägstrafiken

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år i lagen om företagshälsovård avsedda yrkesutbildade personer inom företagshälsovården för att utföra hälsoundersökningar på personer med arbetsuppgifter enligt 19 § 1 mom. i denna lag. En här avsedd yrkesutbildad person ska

- 1) vara en legitimerad yrkesutbildad person enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården,

2) ha tillräckligt god kännedom om de medicinska kraven på dem som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter på järnvägarna,

3) ha praktisk erfarenhet av arbetsplatsutredningar inom området, och

4) ha intyg över deltagande i kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar.

Trafiksäkerhetsverkets godkännande fortsätter att gälla, om den yrkesutbildade personen inom företagshälsovården regelbundet deltar i kompletterande utbildning.

Närmare bestämmelser om vilken kompetens som krävs av en yrkesutbildad person inom företagshälsovården utfärdas genom förordning av statsrådet. Bestämmelser om längden på och innehållet i den kompletterande utbildningen för en yrkesutbildad person inom företagshälsovården samt om hur ofta han eller hon ska delta i utbildningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken

Trafiksäkerhetsverket godkänner på ansökan och för högst fem år sakkunnigpsykologer inom järnvägstrafiken med rätt att göra en psykologisk personbedömning av dem som utför säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter.

En sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken ska

1) vara en legitimerad yrkesutbildad person enligt lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården,

2) ha goda kunskaper i arbets- och organisationspsykologi och god kännedom om psykologisk personbedömning,

3) vara insatt i bedömning av de psykiska egenskaper som krävs av den som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter,

4) ha praktisk erfarenhet av bedömning av psykiska egenskaper, och

5) ha intyg över deltagande i kompletterande utbildning som Trafiksäkerhetsverket ordnar.

34 §

Dispens

— — — — —
Dispensen från de medicinska kraven upphör, om

1) en sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen i sitt utlåtande med stöd av 20 § 3 mom. konstaterar att den brist i hälsotillståndet som ligger till grund för dispensen hos en person med arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. har rättats till,

2) en sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen i sitt utlåtande med stöd av 20 § 3 mom. konstaterar att en person med arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. inte längre kan utföra sådana uppgifter på grund av sitt hälsotillstånd,

3) en person enligt en anmälan till Trafiksäkerhetsverket inte på ett år efter att ha fått dispensen har arbetat i arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom.,

4) en person enligt en anmälan till Trafiksäkerhetsverket inte längre arbetar inom den verksamhetsmiljö i sådana arbetsuppgifter enligt 19 § 1 mom. för vilka dispensen har beviljats.

38 §

De registrerade

I behörighetsregistret får uppgifter om följande registreras:

1) personer som hos Trafiksäkerhetsverket har ansökt om förarbevis för att framföra rullande materiel eller om behörighetsbevis för andra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter inom järnvägssystemet,

2) personer som hos Trafiksäkerhetsverket har ansökt om dispens enligt 34 §,

3) sådana innehavare av förarbevis eller behörighetsbevis som en sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen i sitt utlåtande med stöd av 20 § 3 mom. har konstaterat vara olämpliga för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter med hänsyn till deras hälsotillstånd,

4) sådana innehavare av förarbevis eller behörighetsbevis som en sakkunnigpsykolog inom

järnvägstrafiken i sitt utlåtande med stöd av 21 § 4 mom. har konstaterat vara olämpliga för säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter med hänsyn till deras psykiska kapacitet,

5) sådana sökande eller innehavare av förarbevis eller behörighetsbevis som har gjort sig skyldiga till brott som avses i 41 § 1 mom.,

6) personer som avses i 5 punkten, om de är föremål för förundersökning, åtalsprövning eller rättegång som gäller en gärning som avses i 41 § 1 mom.

39 §

Uppgifter som får registreras i behörighetsregistret

I behörighetsregistret antecknas behövliga uppgifter om förarbevis, kompletterande intyg och behörighetsbevis som har beviljats personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter. I behörighetsregistret antecknas även behövliga uppgifter om dispens enligt 34 § samt om utlåtanden som getts av en sakkunnigläkare inom järnvägsbranschen med stöd av 20 § 3 mom. och av en sakkunnigpsykolog inom järnvägstrafiken med stöd av 21 § 4 mom. För personer som avses i 38 § får det i behörighetsregistret föras in namn, personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter samt kontaktuppgifter.

Utöver uppgifterna enligt 1 mom. får det i behörighetsregistret föras in uppgifter som specificeras närmare i lokförardirektivet och i de tekniska specifikationerna för driftskompatibilitet som antagits med stöd av Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/57/EG om driftskompatibiliteten hos järnvägssystemet inom gemenskapen och som behövs för registrets användningsändamål samt andra för registrets användningsändamål behövliga uppgifter. I behörighetsregistret får det även föras in i 41 § 2 mom. avsedda behövliga uppgifter om tillverkning och leverans av förarbevis och behörighetsbevis.

För beslut om tillstånd och för tillsyn får dessutom följande känsliga uppgifter registreras:

1) behövliga uppgifter om hälsoundersökningar, psykisk lämplighet och hälsotillstånd,

2) uppgifter om brott som avses i 54 § i denna lag och i 23 kap. 1—8 och 10 § i strafflagen (39/1889) och om förundersökning, åtalsprövning och rättegång i dessa fall, om gärningen inverkar på förutsättningarna för att bevilja, förnya eller återkalla ett förarbevis eller behörighetsbevis, samt uppgifter om straff och andra påföljder vid brott.

Närmare bestämmelser om de uppgifter enligt denna paragraf som ska föras in i behörighetsregistret utfärdas genom förordning av statsrådet.

41 §

Den registeransvariges rätt till information

För bedömning av förutsättningarna för att bevilja, förnya och återkalla ett förarbevis eller behörighetsbevis har Trafiksäkerhetsverket trots sekretessbestämmelserna rätt att ur straffregistret, bötesregistret och justitieförvaltningens datasystem om brottmål som är föremål för åtalsprövning samt av förundersökningsmyndigheterna få sådana upplysningar om sökanden eller innehavaren av beviset som gäller brott som avses i 54 § och brott som avses i 23 kap. 1—8 och 10 § i strafflagen samt om pågående förundersökning, åtalsprövning eller rättegång i dessa fall och om straff och andra påföljder för nämnda gärningar.

Trafiksäkerhetsverket har trots sekretessbestämmelserna även rätt att av den som tillverkar ett förarbevis eller behörighetsbevis få för registrets användningsändamål behövliga uppgifter om tillverkningen och leveransen av handlingen.

Läroanstalter, repetitionsutbildare, examinators för prov för förare av rullande materiel, sakkunnigläkare som avses i 30 § och psykologer som avses i 32 § ska trots sekretessbestämmelserna lämna för Trafiksäkerhetsverket behövliga uppgifter för behörighetsregistret, när en person har genomgått en utbildning eller avlagt ett prov och blivit godkänd eller genomgått psykologisk personbedömning, regelbunden hälsoundersökning eller någon annan hälsoundersökning som hans eller hennes hälsotillstånd ger an-

ledning till. I detta moment avsedda uppgifter kan också lämnas av verksamhetsutövaren.

Verksamhetsutövaren ska trots sekretessbestämmelserna för behörighetsregistret lämna identifieringsuppgifter om de personer med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter som är anställda eller deltar i verksamheten hos denne och meddela ändringar i dem samt lämna behövliga uppgifter om kompletterande intyg som verksamhetsutövaren har utfärdat.

De uppgifter som avses i denna paragraf kan översändas även med hjälp av en teknisk anslutning eller annars i elektronisk form. Innan den tekniska anslutningen öppnas ska mottagaren lägga fram utredning om att uppgifterna skyddas på behörigt sätt.

42 §

Avförande av uppgifter och lagringstid

Uppgifter avförs ur behörighetsregistret enligt följande:

1) uppgifter om brott som avses i 41 § 1 mom. fem år efter det att beslutet om dem har vunnit laga kraft,

— — — — —

Uppgifterna om förare av rullande materiel avförs ur registret tio år från den dag då förarbeviset har upphört att gälla. Om det inom denna tidsfrist inleds en sådan utredning som avses i 80 § i järnvägslagen (304/2011), får uppgifterna inte avföras förrän utredningen har slutförts. Bestämmelserna i detta moment om förarbevis för förare av rullande materiel ska tillämpas när uppgifter om behörighetsbevis som beviljas personer i andra säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter avförs ur registret.

— — — — —

44 §

Utlämnande av uppgifter ur behörighetsregistret

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter på begäran lämnas ut ur behörighetsregistret till behöriga finländska myndigheter och till järnvägs- och haverimyndigheter i andra medlems-

stater samt till Europeiska järnvägsbyrån, om det är nödvändigt för att de uppgifter eller skyldigheter som föreskrivs i eller föreskrivs eller bestäms med stöd av lag eller som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning ska kunna fullföljas. En verksamhetsutövare har samma rätt att få uppgifter när uppgifterna gäller personer som är anställda eller deltar i verksamheten hos verksamhetsutövaren. Till de registrerade lämnas uppgifter ut i enlighet med vad som föreskrivs i personuppgiftslagen.

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter i behörighetsregistret lämnas ut även till den som tillverkar ett förarbevis eller ett behörighetsbevis, om detta är nödvändigt för tillverkningen eller leveransen av handlingen.

Den som begär uppgifter i enlighet med denna paragraf ska begära uppgifterna skriftligt eller elektroniskt och motivera sin begäran. Trafiksäkerhetsverket ska lämna ut de begärda uppgifterna utan dröjsmål. När uppgifter lämnas ut ska verket och mottagaren se till att de skyddas på behörigt sätt.

10 kap.

Register över kompletterande intyg

46 §

Skyldighet att lämna uppgifter för registret över kompletterande intyg

Läroanstalter, repetitionsutbildare och examinatorer för prov för förare av rullande materiel ska trots sekretessbestämmelserna lämna för registret över kompletterande intyg behövliga uppgifter om utbildning som förare av rullande materiel har genomgått och prov som de avlagt.

47 §

Användning av uppgifter i registret över kompletterande intyg och lagringstid

Uppgifterna om en förare av rullande materiel avförs ur registret tio år från utgången av det

år då förarens behörighet enligt denna lag har gått ut. Om det inom denna tidsfrist inleds en sådan utredning som avses i 80 § i järnvägslagen, får uppgifterna inte avföras förrän utredningen har slutförts.

47 a §

Utlämnande av uppgifter ur registret över kompletterande intyg

Trots sekretessbestämmelserna får uppgifter på begäran lämnas ut ur registret över kompletterande intyg till behöriga finländska myndigheter och till järnvägs- och haverimyndigheter i andra medlemsstater, om det är behövligt på grund av den gränsöverskridande verksamheten. Utlämnandet av uppgifter ska vara nödvändigt för att mottagaren ska kunna fullfölja de uppgifter eller skyldigheter som föreskrivs i eller föreskrivs eller bestäms med stöd av lag eller som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning. Till de registrerade lämnas uppgifter ut i enlighet med vad som föreskrivs i personuppgiftslagen.

Den som begär uppgifter ska begära dem skriftligt eller elektroniskt och motivera sin begäran. Den registeransvarige ska lämna ut de begärda uppgifterna utan dröjsmål. När uppgifterna lämnas ut ska den registeransvarige och mottagaren se till att de skyddas på behörigt sätt.

47 b §

Den registeransvariges konkurs

Om den som ansvarar för registret över kompletterande intyg försätts i konkurs, är det den nya verksamhetsutövare som tar över verksamheten som har ansvaret för att uppgifterna i registret över kompletterande intyg bevaras.

Om ingen tar över verksamheten, är det Trafiksäkerhetsverket som har ansvaret för att uppgifterna i registret över kompletterande intyg bevaras.

48 §

Tillsyn

— — — — —
 Trafiksäkerhetsverket ska föra förteckning över de läroanstalter, repetitionsutbildare och examinators samt de sakkunniga enligt 30—32 § som verket godkänt. Verket ska offentliggöra förteckningarna och hålla dem uppdaterade.

— — — — —
 Trafiksäkerhetsverket får utföra sitt tillsyns-
 uppdrag med eller utan förhandsanmälan. Trafiksäkerhetsverket får vid tillsynen anlita sakkunniga, om det behövs för tillsynen. När de sakkunniga sköter i detta moment avsedda uppgifter tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar på dem. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen (412/1974). Bestämmelser om polisens skyldighet att lämna handräckning finns i 40 § i polislagen (493/1995).

49 §

Anmälningar om hälsotillstånd och psykisk lämplighet

Om en sådan yrkesutbildad person inom företagshälsovården som avses i 31 § misstänker att en person med arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. inte uppfyller de medicinska kraven, ska den yrkesutbildade personen trots sekretessbestämmelserna anmäla detta till en sakkunnigläkare som avses i 30 §. Om en yrkesutbildad person inom företagshälsovården misstänker att en person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter inte längre har psykisk kapacitet enligt 21 § 1 mom. att sköta sitt arbete, ska den yrkesutbildade personen trots sekretessbestämmelserna anmäla detta till en sakkunnigpsykolog som avses i 32 §. Den yrkesutbildade personen inom företagshälsovården ska med samtycke av en person som har säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter ge sakkunnigläkaren alla uppgifter som behövs för bedömningen av hälsotillståndet hos denna person och på motsvarande sätt sakkunnigpsy-

kologen alla uppgifter som behövs för bedömningen av personens psykiska lämplighet.

Om en sakkunnigläkare konstaterar att en person med arbetsuppgifter som avses i 19 § 1 mom. inte uppfyller de medicinska kraven, ska läkaren trots sekretessbestämmelserna anmäla detta till Trafiksäkerhetsverket. Om en sakkunnigpsykolog konstaterar att en person med säkerhetsrelaterade arbetsuppgifter inte längre har psykisk kapacitet enligt 21 § 1 mom. att sköta sitt arbete, ska psykologen trots sekretessbestämmelserna anmäla detta till Trafiksäkerhetsverket. Anmälan får inte innefatta andra uppgifter.

Innan en anmälan enligt 1 eller 2 mom. görs ska den som anmälningen gäller upplysas om skyldigheten att göra anmälan och om hur hälsotillståndet och den psykiska kapaciteten påverkar hans eller hennes funktionsförmåga.

De uppgifter som avses i denna paragraf får också lämnas med hjälp av teknisk anslutning eller på annat sätt i elektronisk form.

50 §

Anmärkning och varning

Trafiksäkerhetsverket får ge en verksamhetsutövare eller någon annan aktör som avses i denna lag en anmärkning eller varning, om denne handlar i strid med denna lag eller i strid med bestämmelser eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

En varning får ges, om en anmärkning med beaktande av de omständigheter som framgår i ärendet som helhet inte kan anses vara tillräcklig.

En anmärkning får ges muntligt eller skriftligt. En varning ska ges skriftligt.

51 §

Trafiksäkerhetsverkets rätt att använda administrativt tvång

Trafiksäkerhetsverket får ålägga en verksamhetsutövare eller någon annan aktör som avses i denna lag att avhjälpa fel eller försummelser samt ålägga denne att handla i enlighet med den-

RSv 149/2012 rd — RP 132/2012 rd

na lag eller med vad som föreskrivs med stöd av den eller förbjuda en åtgärd, om den som saken gäller trots en anmärkning eller varning handlar i strid med denna lag eller i strid med vad som föreskrivits eller meddelats med stöd av den. Verket får förena åläggandet eller förbudet med vite, hot om tvångsutförande eller hot om avbrytande i enlighet med viteslagen (1113/1990).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett sådant godkännande av en läroanstalt som ger trafiksäkerhetsutbildning som gällde vid denna lags ikraftträdande gäller så länge som godkännandet är giltigt, dock högst till och med den 30 juni 2013, varefter läroanstalten måste ha ett godkännande som Trafiksäkerhetsverket gett i enlighet med 23 § 1 mom.

Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 11 december 2012